

Právní důsledky vyplývající z vlastnictví lesa pro vedení obce

Martin Flora

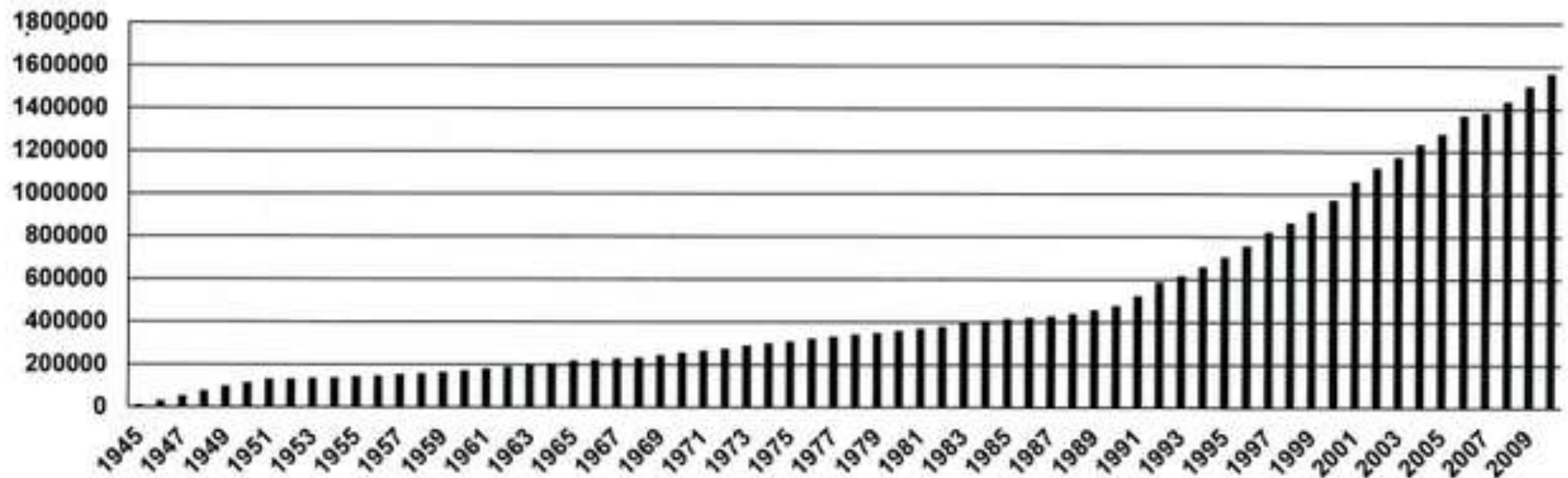
advokát

Dominikánské nám. 656/2, 602 00 Brno

flora@vfh.cz

Právní důsledky vyplývající z vlastnictví lesa pro vedení obce

Objem platných právních norem práva ČR

Zdroj: Odbor legislativy a koordinace předpisů MV ČR (prezentace ze září 2015)

Právní důsledky vyplývající z vlastnictví lesa pro vedení obce

1. **Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem obce**
2. **Povinnosti obce jako vlastníka lesa vyplývající z lesního zákona, zákona o ČIŽP a zákona o ochraně přírody a krajiny**
3. **Spolupráce obcí ve vztahu k jejich lesnímu majetku**
4. **Kácení dřevin rostoucích mimo les**

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřícení)

Nakládání s obecním majetkem a jeho správa
spadají do samostatné působnosti obce

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Základní povinnosti obce

- využívat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti
- pečovat o zachování a rozvoj majetku
- chránit majetek před zničením, poškozením, odcizením, zneužitím a před neoprávněnými zásahy
- včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení, trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Dispozice s lesním majetkem obce

- záměr prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc (tedy i les) musí být po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce zveřejněn vyvěšením na úřední desce obecního úřadu
- zveřejnění musí být potvrzeno doložkou na následném právním jednání
- neplatí pro pronájem, pacht, výprosu nebo výpůjčku právnícké osobě zřízené nebo založené obcí nebo právnícké osobě, kterou obec ovládá

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Dispozice s lesním majetkem obce

- cena při převodu nemovitého majetku obce se sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem
- odchylka od ceny obvyklé směrem dolů musí být zdůvodněna
- nedodržení má za následek neplatnost smlouvy pro rozpor se zákonem a odpovědnost členů orgánů obce

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Obecné zásady odpovědnosti členů orgánů PO

- kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí
- platí vyvratitelná domněnka, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Obecné zásady odpovědnosti členů orgánů PO

- člen orgánu **obchodní korporace** má povinnost jednat pečlivě, s potřebnými znalostmi a s péčí řádného hospodáře
- pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná „*ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou*“

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Obecné zásady odpovědnosti členů orgánů PO

- při posouzení, zda člen orgánu **obchodní korporace** jednal s péčí řádného hospodáře, se vždy přihlédne k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložila jiná rozumně pečlivá osoba, byla-li by v postavení člena obdobného orgánu obchodní korporace
- důkazní břemeno nese člen orgánu korporace

Odpoř�vednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Odpoř�vednost za škodu a újmu porušením péče řádného hospodáře

Právní úprava je obsažena v občanském zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) a zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Kdo porušil povinnost péče řádného hospodáře:

- vydá obchodní korporaci prospěch, který v souvislosti s takovým svým jednáním získal, popř. jej nahradí v penězích
- nahradí korporaci újmu, pokud porušením péče řádného hospodáře vznikla (**platí obecně pro všechny právnické osoby**)

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Odpořvednost za škodu a újmu porušením péče řádného hospodáře

- újmu musí nahradit i ten, kdo obchodní korporaci ovládá a pomocí svého vlivu rozhodujícím významným způsobem ovlivní chování obchodní korporace k její újmě

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Ručení

- nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci
- rozšířené ručení u členů orgánů obchodních korporací a u tzv. vlivných osob

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Trestněprávní odpovědnost

- porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 trestního zákoníku) – minimální výše škody je 25.000 Kč
- porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221 trestního zákoníku) – minimální výše škody je 500.000 Kč

Odpoř�dnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Odpoř�dnost obce jako vlastníka lesa za újmu související s existencí lesa

- **Odpoř�dnost za újmu vzniklou návštěvníkům lesa**
- **Odpoř�dnost za újmu na sousedících nemovitostech**

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Odpovědnost za újmu návštěvníkům lesa

- Právo každého na volný přístup do lesa na vlastní nebezpečí

X

- Prevenční povinnost podle § 2900 občanského zákoníku („Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.“)

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Vstup na vlastní nebezpečí X prevenční povinnost

„Vlastník pozemku je povinen řádně pečovat o porosty rostoucí na jeho vlastním pozemku.“

(rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.5.2014, sp. zn. 25 Cdo 1435/2013)

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Vstup na vlastní nebezpečí X prevenční povinnost

„Vlastník lesa nemůže odpovídat za každou škodu na zdraví a majetku osob, které do lesa vstupují, neboť je vyloučeno, aby měl pod plnou kontrolou stav veškerého porostu v lese. Ustanovení § 19 odst.1 lesního zákona ovšem zároveň nevylučuje, aby odpovědnost vlastníka lesa za škodu byla založena tam, kde s přihlédnutím ke konkrétním poměrům a okolnostem lze vyžadovat jistou intenzitu péče o lesní porost a předvídavost vlastníka vzhledem ke hrozícím rizikům.“

(rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.2.2013 sp. zn. 25 Cdo 3354/2011)

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Odpořvednost za újmu na sousedících nemovitostech

- § 22 lesního zákona – povinnost provést opatření k ochraně nemovitostí v sousedství lesa mají jejich vlastníci
- Prevenční povinnost podle § 2900 občanského zákoníku

X

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Ochrana nemovitostí X prevenční povinnost

„Právní úprava státní správy v oblasti hospodaření s lesy na základě zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, sledující především zájem na ochraně lesa, neznamená, že by vlastník lesního pozemku, případně nájemce či právnická osoba, jíž je podle ustanovení § 4 odst. 1 cit. zákona o lesích svěřeno nakládání s lesy ve vlastnictví státu, byl zbaven povinností, které mu plynou z obecného právního předpisu (občanského zákoníku)“

(rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 12.6.2003, sp. zn. 25 Cdo 2183/2001)

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Ochrana nemovitostí X prevenční povinnost

*„Právní povinnost uložená vlastníku ohrožené nemovitosti se bude uplatňovat výjimečně a bude směřovat jen k odvrácení akutní hrozby vzniku škody což se týká nejen základu této právní povinnosti ale i jejího rozsahu (zákon ukládá provedení jen nezbytně nutných opatření). Nemůže jít o právní povinnost k provedení takových opatření, která jsou obsahem prevenční povinnosti vlastníka lesa. **V rámci této právní povinnosti se nepřenáší na vlastníka ohrožené nemovitosti prevenční právní povinnost vlastníka lesa.**“*

(rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9.1.2012 sp. zn. 21 Co 576/2011)

Odpovědnost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Ochrana nemovitostí X prevenční povinnost

„Prevenční povinnost vlastníka komunikace v podobě provedení nezbytně nutných opatření k zabezpečení komunikace proti hrozící škodě podle § 22 odst. 1, 2 lesního zákona je konkretizací obecné prevenční povinnosti ve smyslu § 415 obč. zák. a její porušení lze dovést tehdy, je-li hrozící škoda pro vlastníka komunikace objektivně předvídatelná....“

(usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1.6.2015 sp.zn. 25 Cdo 1234/2015)

Odpořvednost vedení obce při nakládání s lesním majetkem

Ochrana nemovitostí X prevenční povinnost

**Je možné využít institut vzdání se práva na náhradu
škody na pozemku (§ 2897 občanského zákoníku)**

*„Vzdá-li se někdo práva domáhat se náhrady škody
vzniklé na pozemku a je-li vzdání zapsáno do
veřejného seznamu, působí to i proti pozdějším
vlastníkům.“*

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

zákon č. 289/1995, lesní zákon

Účel zákona

„stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm“

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Kategorizace lesů

Nástroj umožňující preferencí některých funkcí lesů a tomu odpovídající diferenciaci hospodaření

- Lesy ochranné
- Lesy zvláštního určení
- Lesy hospodářské

Povinnosti vlastníků lesů různých kategorií se mohou lišit!

Osvobození LO a LZÚ od daně z nemovitých věcí

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Základní principy právní úpravy

- Ochrana rozlohy lesů (ochrana kvantity)
- Ochrana plnění funkcí lesů (ochrana kvality)

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Ochrana kvantity – základní povinnosti

- Nikdo nesmí bez povolení užít lesní pozemky k jiným účelům, pokud lesní zákon nestanoví jinak
- Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle lesního zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Ochrana kvantity - nástroje

- Předpokladem jiného způsobu využití PUPFL je odnětí – uvolnění PUPFL pro jiný způsob využití
- Při odnětí přestává být pozemek součástí PUPFL
- Odnětí je možné jen na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů
- Platí se poplatek za odnětí (výší poplatku stanoví příloha LesZ)
- V některých případech se vyžaduje ještě územní rozhodnutí o změně využití území podle stavebního zákona, u rozsáhlejších odnětí i posouzení EIA podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Ochrana kvantity - nástroje

- Omezení plnění funkcí lesů – stav, kdy na pozemku nemohou být některé funkce lesa plněny v obvyklém rozsahu
- Při omezení zůstává pozemek součástí PUPFL
- Omezení je možné jen na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů
- Poplatek za omezení se neplatí

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Základní práva a a povinnosti při ochraně kvality

- Počínat si tak, aby nedocházelo k ohrožování nebo poškozování lesů, jakož i objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese
- Usilovat při hospodaření v lese o to, aby nebyly poškozovány zájmy jiných vlastníků lesů a funkce lesa byly zachovány (plněny rovnoměrně a trvale) a aby byl zachován (chráněn) genofond lesních dřevin
- Vlastníci lesů ochranných jsou povinni hospodařit v nich tak, aby byly zajištěny především jejich ochranné funkce
- Vlastníci lesů zvláštního určení jsou povinni strpět omezení při hospodaření v nich
- Vlastník lesa má právo na náhradu újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření v lese vůči orgánu státní správy, který o tomto omezení rozhodl.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Práva a povinnosti při výkonu jednotlivých činností při hospodaření v lesích

- při obnově a výchově lesa
- při těžbě dřeva
- při ochraně lesa
- při plánování hospodaření
- při zajištění odborné úrovně hospodaření
- při poskytování dotací a služeb

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Základní povinnosti při obnově a výchově lesa

- Povinnost obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa
- Povinnost zalesnit do 2 let; zajištění do 7 let od vzniku holiny (v „červené“ zóně prodlouženo na 5 / 10 let - opatření obecné povahy MZe ze dne 3.4.2019 č.j. 18918/2019-MZE-16212)
- Možnost stanovit zvláštní pravidla pro lesy ochranné a zvláštního určení
- Podrobnosti stanoví vyhláška č. 139/2004 Sb.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Základní povinnosti při těžbě dřeva

- Zpracovat přednostně těžbu nahodilou (v současnosti na území ČR neplatí pro kůrovcové souše - opatření obecné povahy MZe ze dne 3.4.2019)
- Maximální výměra holé seče 1 ha, maximální šířka dvojnásobek výšky těženého porostu, výjimečně 2 ha bez omezení šíře
- Zákaz snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod 0,7
- Zákaz mytní úmyslné těžby v porostech mladších 80 let
- Zvláštní pravidla pro vlastníky hospodařící bez LHP a LHO (3 m³ na ha a rok)
- Možnost stanovit zvláštní pravidla pro lesy ochranné a zvláštního určení

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Základní povinnosti při ochraně lesa

- Povinnost provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les
- Povinnost zjišťovat a evidovat výskyt škodlivých činitelů a bránit jejich vývoji, šíření a přemnožení, informovat orgán SSL při zvýšeném výskytu škodlivých činitelů a provést nezbytná opatření, ta mohou být vlastníkovi uložena
- Odchylná opatření v případě mimořádných situací – **rozhodnutí nebo opatření obecné povahy MZe** (zákon č. 90/2019 Sb.)
- Opatření obecné povahy MZe ze dne 3.4.2019 č.j. 18918/2019-MZE-16212
- Povinnost vlastníka, uživatele honitby a orgánu SSL dbát, aby porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří
- Podrobnosti stanoví vyhláška č. 101/1996 Sb.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Plánování hospodaření

Předpoklad trvale udržitelného hospodaření v lese

- Plánování rámcové (oblastní plány rozvoje lesů)
- Plánování podrobné (lesní hospodářské plány, lesní hospodářské osnovy)

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Lesní hospodářský plán

- Nástroj vlastníka lesa
- Nechávací je zpracovat povinně vlastníci na 50 ha, může je zpracovávat pouze držitel licence
- **Závazná ustanovení LHP**
 1. **Maximální celková výše těžeb**
 2. **Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu**
 3. **Minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (stát a obce)**
- Ostatní ustanovení LHP jsou doporučující

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Lesní hospodářská osnova

- Nástroj pro zjištění stavu lesa a výkon státní správy
- Zpracování LHO zajišťuje stát na své náklady
- **Závazná ustanovení LHO**
 1. **Maximální celková výše těžeb (pro všechny)**
 2. **Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu (pro vlastníka nad 3 ha)**
 3. **Minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (stát a obce)**
- Ostatní ustanovení LHO jsou **doporučující**
- Závazná ustanovení se stávají závaznými **po protokolárním převzetí LHO vlastníkem, převzetí LHO není povinné**

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Zajištění odborné úrovně hospodaření v lesích

- Licence v lesním hospodářství
- Odborný lesní hospodář

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Odborný lesní hospodář

- Povinnost vlastníků lesa zajišťovat hospodaření v lese vždy v součinnosti s **odborným lesním hospodářem**
- Vlastník hospodařící podle LHP je povinen si OLH sám vybrat a hradit náklady na jeho činnost
- Ostatní vlastníci mohou postupovat stejně, jinak jim OLH určí orgán státní správy lesů, náklady na jeho činnost pak hradí stát
- OLH má **poradní funkci**, za plnění povinností podle lesního zákona **odpovídá vlastník!**

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Podpora hospodaření

Stát podporuje hospodaření v lesích:

- **Finančními příspěvky**
- **Službami**

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Finanční příspěvky

Demonstrativní výčet podporovaných činností je obsažen § 46 lesního zákona

Na poskytnutí příspěvku není právní nárok

Pravidla pro poskytování finančních příspěvků jsou stanovena **v nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti**

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Služby

- velkoplošné ochrany lesů proti hmyzím škůdcům
- velkoplošné chemické meliorace a hnojení lesů
- prevence a ochrany lesů před požáry
- hubení komárů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa v místech, kde orgány hygienické služby potvrdí jejich hrozící kalamitní výskyt
- monitoring a prognózování výskytu a vývoje škodlivých činitelů
- poradenská činnost a zvyšování odborné úrovně vlastníků lesů a odborných lesních hospodářů

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

Státní správa v lesním hospodářství

Státní správa lesů

- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (Vojenský lesní úřad)
- Krajské úřady (Vojenský lesní úřad)
- Ministerstvo zemědělství
- Národní parky – správy NP a Ministerstvo životního prostředí

Státní správa plnicí zvláštní úkoly

- Ministerstvo životního prostředí (vrchní státní dozor)
- ČIŽP (zákon č. 282/1991 Sb.)
- Lesní stráž (obecné užívání lesů)

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ČIŽP

Zákon č. 282/1991 Sb., o ČIŽP a o její působnosti v ochraně lesa

FO, PO nebo PFO se dopustí přestupku tím, že

- neoprávněně používají lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů
- při zpracování LHP a jeho realizaci ohrozí životní prostředí, popřípadě způsobí jeho poškození
- vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů
- neplní opatření uložená orgány životního prostředí podle zvláštních zákonů a zákona o ČIŽP
- neplní povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem a svým jednáním ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ochraně přírody

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Každý les je chráněn jako významný krajinný prvek!

Každý les je již proto předmětem zájmu orgánů ochrany přírody

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ochraně přírody

Významné krajinné prvky

K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, je zapotřebí **závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.**

Závazné stanovisko orgánu ochrany přírody je zapotřebí ke schválení LHP a LHO, k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a svážnic a lesních melioračních systémů.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ochraně přírody

Přísnější pravidla ochrany

- a) zvláště chráněná území (NP, CHKO, NPR, PR, NPP, PP)
- b) Natura 2000 (EVL a ptačí oblasti)
- c) zvláště chráněné druhy
- d) památné stromy

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ochraně přírody

Náhrada újmy

Vlastník a nájemce lesního pozemku (zemědělské půdy a rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže) má **nárok na náhradu újmy** vzniklé nebo trvající v důsledku

- omezení vyplývajícího z části třetí až páté zákona včetně prováděcích právních předpisů nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě
- omezení vyplývajícího z opatření v plánech ÚSES
- omezení vyplývajícího z rozhodnutí, závazného stanoviska nebo souhlasu vydaného podle zákona

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle zákona o ochraně přírody

Náhrada újmy

Nárok na finanční náhradu trvá i v případě převodu nebo přechodu vlastnického práva nebo práva nájmu.

Nárok na finanční náhradu zaniká, pokud uplatnění nároku nebylo příslušnému orgánu ochrany přírody doručeno do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala.

Povinnosti obce jako vlastníka lesa

Delikty a sankce

Přestupky fyzických osob podle lesního zákona

- Napomenutí
- Pokuta do 15.000,- Kč

Přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob podle lesního zákona

- Pokuta do 1.000.000,- Kč (2.000.000,- Kč)

Pokuty podle jiných právních předpisů

- 10.000.000,- Kč (zákon o ČIŽP)
- Pokuta do 2.000.000,- Kč (zákon č. 114/1992 Sb.)

Povinnosti obce jako vlastníka lesa

Tresty podle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku

§ 295 Poškození lesa

- (1) Kdo, byť i z nedbalosti, těžbou lesních porostů nebo jinou činností provedenou v rozporu s jiným právním předpisem způsobí, byť i připojením k již existující holině, vznik holé seče nebo způsobí závažné poškození lesa na celkové větší ploše lesa nebo proředí lesní porost pod hranici zakmenění stanovené jiným právním předpisem na celkové větší ploše lesa, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně, nebo vznikne-li těžbou nebo jinou činností uvedenou v odstavci 1 holá seč nebo proředění na celkové značné ploše lesa.

Spolupráce obcí ve vztahu k jejich lesnímu majetku

Hlavní výhody spolupráce při hospodaření v lese

- zajišťuje pravidelný nebo alespoň pravidelnější výnos z majetku (trvalost a vyrovnanost produkce)
- zabezpečuje vyšší odbornou úroveň hospodaření
- zjednodušuje lesnické hospodaření
- usnadňuje nebo zcela odstraňuje administrativní zatížení vlastníků vyplývajících z vlastnictví lesa
- poskytuje možnost lepšího zpeněžení dříví a jiných lesních produktů při prodeji

Spolupráce obcí ve vztahu k jejich lesnímu majetku

Možné formy spolupráce

- Omezení vyplývající ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (spolupráce mezi obcemi nemůže mít formu spolku nebo smlouvy o společnosti)
- Omezení vyplývající ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (obec může zakládat kapitálové obchodní společnosti a ústavy podle občanského zákoníku a může se s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností)

Spolupráce obcí ve vztahu k jejich lesnímu majetku

Možné formy spolupráce

- dobrovolný svazek obcí
- společnost s ručením omezeným
- akciová společnost
- družstvo

Povinnosti obce jako vlastníka lesa podle lesního zákona

**Lesní zákon se vztahuje na pozemky určené k plnění
funkcí lesa (PUPFL)**

Na ostatní pozemky dopadá jen výjimečně

**Ochrana dřevin rostoucích mimo PUPFL se řídí
zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny**

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

Právní úprava je obsažena v zákoně č. 114/1992 Sb.

**Dřeviny rostoucí mimo les = dřeviny (stromy a keře)
rostoucí mimo pozemky určené k plnění funkcí lesa
(§ 3 lesního zákona)**

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

- Zákaz poškozování a ničení dřevin
- Vlastníci jsou povinni o dřeviny pečovat, zejména je ošetřovat a udržovat
- Při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými jejich vážnými chorobami může orgán ochrany přírody vlastníkům provedení nezbytných zásahů, včetně pokácení dřevin uložit svým rozhodnutím
- Ke kácení dřevin je nezbytné **povolení orgánu ochrany přírody**

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

Povolení ke kácení

- Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin
- Povolení vydává OOP ve správním řízení, na jeho vydání není právní nárok
- V případě záměrů povolovaných podle stavebního zákona je povolení součástí rozhodnutí stavebního úřadu, OOP vydává závazné stanovisko
- Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může OOP vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

Povolení ke kácení

Kompenzace ekologické újmy v případě povolení ke kácení:

Náhradní výsadba s následnou péčí
Odvod do rozpočtu obce

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

Výjimky z povinnosti kácet pouze na základě povolení:

1. Kácení z pěstebních a zdravotních důvodů nebo k výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (silniční a drážní pozemky, správa vodních toků). Kácení musí být 15 dní předem oznámeno OOP
2. Kácení, je-li stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Kácení musí být oznámeno 15 dní po jeho provedení orgánu OOP
3. Kácení v případech popsanych ve vyhlášce č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

Ochrana dřevin rostoucích mimo les

Kácení v případech popsanych ve vyhlášce č. 189/2013 Sb.

Kácet bez povolení lze:

- dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí,
- zapojené porosty dřevin, pokud celková plocha kácených zapojených porostů dřevin nepřesahuje 40 m²,
- porosty energetických dřevin nebo vánočních stromků zpravidla jednoho druhu, pěstovaných pro dosažení rychlé a vysoké produkce stromků nebo dřevní hmoty a s produkčním cyklem mezi sklizněmi do 10 let,
- ovocné dřeviny rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada nebo zastavěná plocha a nádvoří

Platí pouze v případě, že dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku nebo stromořadí.

Právní důsledky vyplývající z vlastnictví lesa pro vedení obce

Martin Flora

advokátní kancelář

Dominikánské nám. 656/2, 602 00 Brno

flora@vfh.cz